

RP 4/2001 rd

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av foderlagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att foderlagen ändras på grund av vissa ändringar som gjorts i Europeiska gemenskapens lagstiftning om veterinärverksamhet och foder.

För att kunna ha kontroll över BSE hos nötkreatur har Europeiska gemenskapen utfärdat bestämmelser om begränsning av användning, tillverkning, upplagring och transport av animaliskt protein och foderfabrikat innehållande sådant. För genomförande av dessa bestämmelser föreslås att de föreskrifter som gäller tillämpningsområdet för foderlagen, definitionerna i den och utövandet av verksamhet ändras. Förfarandet för godkännande av en verksamhetsidkare inom fodersektorn skall utvidgas så att det gäller även verksamhetsidkare som använder fiskmjöl och vissa därmed jämförbara produkter vid tillverkning av foder. Vidare föreslås det att det i lagen skall tas in bestämmelser om bemyndigande att utfärda nödvändiga förordningar om tillverkning, transport, upplag-

ring och användning foderfabrikat.

Europeiska gemenskapens direktiv om kontroll av foderfabrikat ändrades år 2000. De viktigaste ändringarna gällde kommissionens och medlemsstaternas befogenhet att besluta om skyddsåtgärder för foderfabrikat som importeras från tredje land samt befogenhet för kommissionens och medlemsstaternas experter att i samarbete med en medlemsstats tillsynsmyndigheter delta i kontroller i en medlemsstat. På grund av ändringarna föreslås att bestämmelserna i foderlagen gällande temporära begränsningsåtgärder och befogenhet att utföra kontroller kompletteras.

Dessutom föreslås att i lagen görs vissa ändringar som föranleds av nationella behov, såsom av grundlagsreformen.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft så snart som möjligt efter det att den har antagits och blivit stadfäst.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLLSFÖRTECKNING.....	2
ALLMÄN MOTIVERING.....	3
1. Nuläge	3
1.1. Foderlagstiftningen.....	3
1.2. Övrig lagstiftning	3
1.3. Europeiska gemenskapens lagstiftning.....	3
Beslut som gäller animaliskt protein och foderfabrikat innehållande sådant	3
Ändring av direktivet om foderkontroll.....	4
2. Propositionens mål och de viktigast förslagen	5
3. Propositionens verkningar	6
3.1. Verkningar för foderindustrin och gårdsbruksheterna.....	6
Verkningar på statsekonomin	7
Övriga verkningar	7
4. Beredningen av propositionen	7
DETALJMOTIVERING.....	8
1. Lagförslaget.....	8
Foderlag.....	8
2. Ikraftträdande.....	12
LAGFÖRSLAGEN.....	13
om ändring av foderlagen	13
BILAGA.....	17
PARALLELLTEXTER.....	17
om ändring av foderlagen	17

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläge

1.1. Foderlagstiftningen

Foderlagen (396/1998), som trädde i kraft den 15 juni 1998, gäller tillverkning av foderfabrikat för utsläppande på marknaden, utsläppande på marknaden, användning, import och export av foderfabrikat och foderfabrikat som transporteras via Finland utan att förtullas. Lagen gäller i tillämpliga delar också tillverkning av foderfabrikat för eget bruk och användning av foderfabrikat på gårdsbruksenheterna. Lagen har harmoniserats med Europeiska gemenskapens (EG) foderlagstiftning.

Syftet med lagstiftningen är att trygga att det på marknaden finns bara sådana foderfabrikat som uppfyller kraven, dvs. är äkta, av god kvalitet och trygga samt lämpliga med tanke på ändamålet. I jord- och skogsbruksministeriets beslut och förordningar som utfärdats med stöd av lagen föreskrivs noggrannare om foderfabrikat, bedrivande av verksamhet i foderbranschen samt tillsyn över iakttagandet av lagstiftningen.

1.2. Övrig lagstiftning

Bestämmelser om foderfabrikat ingår även i lagen om djursjukdomar (55/1988) och lagen om veterinär gränskontroll (1192/1996) samt i föreskrifter som utfärdats med stöd av dessa lagar.

1.3. Europeiska gemenskapens lagstiftning

Beslut som gäller animaliskt protein och foderfabrikat innehållande sådant

I artikel 10 i rådets direktiv 90/425/EEG om veterinära och avelstekniska kontroller i handeln med vissa levande djur och varor inom gemenskapen med sikte på att förverkliga den inre marknaden och i artikel 22 i rådets direktiv 97/78/EG om principerna för organisering av veterinärkontroller av produkter från tredje land som förs in i gemenskapen ges kommissionen befogenhet att vid-

ta skyddsåtgärder för bekämpning av djursjukdomar. Med stöd av dessa bestämmelser lade kommissionen fram ett förslag om vissa skyddsåtgärder vad gäller transmissibel spongiform encefalopati och utfodring med animaliskt protein. Ständiga veterinärkommittén, som behandlade förslaget, godkände inte kommissionens förslag, och därför överfördes ärendet till rådet för behandling. Rådet fattade ett beslut 2000/766/EG i ärendet den 4 december 2000. Beslutet är i kraft till utgången av juni 2001.

I rådets beslut förbjuds att djur som används för livsmedelsproduktion utfodras med animaliskt protein. Beslutet gäller inte utfodring av päls- eller sällskapsdjur. I beslutet bestäms särskilt vilka animaliska protein som förbjuds. I beslutet ingår även vissa undantag från utfodringsförbudet. Enligt dessa tillåts användningen av fiskmjöl i foder till andra djur som används för livsmedelsproduktion än idisslare. Dessutom tillåts användningen av gelatin från icke-idisslare, dikalciumfosfat separerat från ben och hydrolyserat protein samt mjölk och mjölkprodukter. Förbudet gäller förutom utfodring även tillverkning, utsläppande på marknaden, import och export. I beslutet förutsätts att förbudet animaliskt protein innehållande produkter som är avsedda för utfodring av djur som används för livsmedelsproduktion dras tillbaka från marknaden, distributionskanalerna och gårdsbruksenheterna.

Rådets beslut har trätt i kraft i Finland genom jord- och skogsbruksministeriets förordning om animaliskt protein och foderfabrikat innehållande sådant (1239/2000) samt genom jord- och skogsbruksministeriets förordning om import och export av animaliskt protein samt användningen av detta vid utfodring av djur (1238/2000). Den sist nämnda förordningen har givits med stöd av lagen om veterinär gränskontroll och lagen om djursjukdomar. Förordningarna trädde i kraft den 1 januari 2001 och gäller till den 30 juni 2001. Dessutom har statsrådet den 21 december 2000 fattat ett principbeslut om ersättande av de kostnader som föranleds av förbudet att använda foderfabrikat som innehåller kombinerat kött- och benmjöl.

Enligt artikel 9 i rådets direktiv 89/662/EEG om veterinära kontroller vid handeln inom gemenskapen i syfte att fullborda den inre marknaden samt ovan nämnda direktiv 97/78/EG och 90/425/EG fattade kommissionen den 29 december 2000, sedan den understöts av Ständiga veterinärkommittén, ett beslut 2001/9/EG om de kontrollåtgärder som är nödvändiga för tillämpningen av rådets beslut 2000/766/EG. Beslutet gäller tillsvidare.

I kommissionens beslut förutsätts att foderfabrikat som innehåller sådant förbjudet animaliskt protein som anges i rådets beslut och som är avsedda för andra djur än sådana som används för livsmedelsproduktion tillverkas i andra produktionsanläggningar än foderfabrikat som är avsedda för djur som används för livsmedelsproduktion. Kommissionens beslut innehåller detaljerade bestämmelser om under vilka förutsättningar fiskmjöl, dikalciumfosfat separerat från ben och hydrolyserat protein får användas för utfodring av andra djur som används för livsmedelsproduktion än idisslare. Genom beslutet ställs krav på tillverkning och transport av animaliskt protein, användning av animaliskt protein vid tillverkning av foderfabrikat samt transport av foder i lösvikt som innehåller animaliskt protein. Anläggningar som tillverkar och använder animaliskt protein skall söka godkännande för sin verksamhet. Dessutom ingår i beslutet detaljerade regler för handel på den inre marknaden med samt import och export av animaliskt protein och foderfabrikat innehållande sådant.

Kommissionens beslut har delvis genomförts i Finland genom förordningar som utfärdats med stöd av foderlagen, lagen om veterinär gränskontroll och lagen om djursjukdomar. Genom jord- och skogsbruksministeriets förordning om ändring av jord- och skogsbruksministeriets beslut om foderblandningar (jord- och skogsbruksministeriets föreskriftssamling nr 5/2001) har jord- och skogsbruksministeriets beslut om foderblandningar (jord- och skogsbruksministeriets föreskriftssamling nr 41/1999) ändrats i fråga om förteckningen över förbjudna ämnen i foderblandningar samt bestämmelserna gällande varudeklaration för foderblandningar. Genom jord- och skogsbruksministeriets

förordning om ändring av jord- och skogsbruksministeriets beslut om foderämnen (jord- och skogsbruksministeriets föreskriftssamling nr 4/2001) har dessutom jord- och skogsbruksministeriets beslut om foderämnen (jord- och skogsbruksministeriets föreskriftssamling nr 40/1999) ändrats i fråga om bestämmelserna gällande varudeklaration för foderämnen. Genom jord- och skogsbruksministeriets förordning om ändring av jord- och skogsbruksministeriets förordning om behandling av animaliskt avfall (6/2001) har jord- och skogsbruksministeriets förordning om behandling av animaliskt avfall (1022/2000) ändrats och genomförts kraven gällande tillverkning, transport och upplagring av fiskmjöl, dikalciumfosfat separerat från ben och hydrolyserat protein. Genom jord- och skogsbruksministeriets förordning om ändring av jord- och skogsbruksministeriets förordning om import och export av animaliskt protein samt användningen av detta vid utfodring av djur (7/2001) har dessutom jord- och skogsbruksministeriets förordning om import och export av animaliskt protein samt användning av detta vid utfodring av djur (1238/2000) ändrats för genomförande av kraven gällande fiskmjöl, dikalciumfosfat separerat från ben och hydrolyserat protein samt upplagring och import och export av foderfabrikat som innehåller dessa.

Ändring av direktivet om foderkontroll

I rådets direktiv 95/53/EG om fastställande av principerna för organisationen av officiell kontroll på djurfoderområdet, nedan direktivet om kontroll av foderfabrikat, föreskrivs om principerna för kontroll av foder. Direktivet har genomförts i Finland genom jord- och skogsbruksministeriets beslut om organisation av tillsynen över foderfabrikat (jord- och skogsbruksministeriets föreskriftssamling nr 138/1998).

Enligt Europaparlaments och rådets direktiv 2000/77/EG om ändring av rådets direktiv 95/53/EG om fastställande av principerna för organisationen av officiell kontroll på djurfoderområdet ges kommissionen befogenhet att efter att ha hört Ständiga foderkommittén (kommittéförfarande) utfärda detaljerade be-

stämmelser om import från tredje land. Kommissionen skall ha befogenhet att besluta om avbrytande av import av foderfabrikat eller fastställa särskilda villkor för importen om ett problem som kan innebära allvarlig risk för människors eller djurs hälsa eller miljön uppstår eller sprids på ett tredje lands territorium. I brådskande fall kan emellertid kommissionen provisoriskt anta skyddsåtgärder utan att först höra Ständiga foderkommittén. Kommissionen skall dock inom tio arbetsdagar hänskjuta skyddsåtgärden för yttrande till Ständiga foderkommittén. Enligt direktivet får en medlemsstat vidta tillfälliga skyddsåtgärder i det fall att kommissionen inte har föreskrivit skyddsåtgärder trots medlemsstatens begäran. Även sådana tillfälliga skyddsåtgärder som en medlemsstat vidtar skall i efterhand hänskjutas för yttrande till Ständiga foderkommittén.

I direktivet föreskrivs dessutom om befogenhet för kommissionens och medlemsstaternas experter att utföra kontroller i en medlemsstat för att säkerställa att bestämmelserna i direktivet iakttas. Den medlemsstat kontrollen gäller skall ge kommissionens och medlemsstaternas experter all hjälp som de behöver för att kunna utföra sitt uppdrag.

Enligt direktivet skall kommissionen ges befogenhet att på gemenskapsnivå besluta om kontrollprogram som binder alla medlemsstater. Det är fråga om särskilda eller begränsade kontrollprogram. I direktivet ges kommissionen således inte befogenhet att besluta om harmonisering av hela foderkontrollen på gemenskapsnivå.

2. Propositionens mål och de viktigast förslagen

Avsikten med propositionen är att göra de ändringar i foderlagen som EG:s nya beslut om animaliskt protein samt direktivet om kontroll av foderfabrikat förutsätter. Dessutom föreslås att lagen ändras till vissa delar enligt kraven i grundlagen samt justeras på grund av behoven att ändra praxis i fråga om bestämmelserna om egenkontroll.

Den gällande foderlagen tillämpas på tillverkning av foderfabrikat för utsläppande på marknaden, utsläppande på marknaden, an-

vändning, import och export av foderfabrikat och på foderfabrikat som transporteras via Finland utan att förtullas. Dessutom tillämpas lagen i tillämpliga delar på tillverkning av foderfabrikat för eget bruk och användning av foderfabrikat på gårdsbruksenheterna. Syftet med propositionen är att utvidga tillämpningsområdet så att det också gäller transport och upplagring av foderfabrikat på gårdsbruksenheterna och andra animalieproduktionsenheter.

Enligt gällande foderlag kan jord- och skogsbruksministeriet tillfälligt förbjuda att ett speciellt foderämne eller tillsatsämne tillverkas för att släppas ut på marknaden, släpps ut på marknaden, används för tillverkning av foderfabrikat eller för utfodring av djur eller importeras, eller begränsa dessa funktioner, om det kan orsaka fara för människors eller djurs hälsa eller fara för miljön. Det föreslås att lagen ändras så att förbuden och begränsningarna kan gälla alla foderfabrikat och så att man för verkställande av förbuden kan besluta att fabriken skall dras bort från marknaden samt från gårdsbruksenheterna och andra animalieproduktionsenheternas lager.

EG:s nya beslut om animaliskt protein förutsätter att medlemsstaterna utfärdar bestämmelser om transport, upplagring och användning av foder på gårdsbruksenheter och om att tillverkningen av foder skall ske i separata produktionsanläggningar eller produktionslinjer. Det föreslås att i lagen tas in bestämmelser om bemyndigande gällande detta.

Med egenkontroll avses enligt foderlagen att verksamhetsidkaren på en anläggning som tillverkar foderfabrikat har ett eget kontrollsystem vars syfte är att säkerställa att foderfabrikat som skall släppas ut på marknaden eller användas för eget bruk på gårdsbruksenheten eller någon annan animalieproduktionsenhet uppfyller de krav som ställs på dem. Det föreslås att bestämmelserna om egenkontroll ändras så att skyldigheten att ordna egenkontroll skulle gälla inte bara sådana verksamhetsidkare som tillverkar foderfabrikat utan också dem som transporterar och lagrar foderfabrikat. Syftet med detta är att förhindra att foderfabrikat eventuellt skadas eller förorenas och kvaliteten försämras

också under transporten eller upplagringen. Därför utsträcks också anmälningsskyldighet och skyldighet att föra register enligt 14 och 15 § så att skyldigheten gäller även verksamhetsidkare som transporterar och lagrar foderfabrikat.

Enligt 17 § foderlagen skall en verksamhetsidkare i vissa fall ansöka om godkännande av verksamheten. Avsikten med propositionen att ändra lagen så att användningen av fiskmjöl, dikalciumfosfat separerat från ben och hydrolyserat protein vid tillverkning av foderfabrikat också förutsätter godkännande. Ändringen baserar sig på kommissionens nya beslut om animaliskt protein.

Registrering av verksamhetsidkare enligt 18 § foderlagen skulle inte längre kräva ett egenkontrollsystem som godkänts av tillsynsmyndigheten eftersom det i praktiken har visat sig vara onödigt.

Enligt ändringen av direktivet om kontroll av foderfabrikat kan EG-kommissionens kontrollörer och medlemsstaternas experter som utsetts av kommissionen i samarbete med nationella myndigheter utföra kontroller i medlemsstaterna. Det föreslås att i lagens 27 § tas i en bestämmelse om det ovan nämnda. Samtidigt föreslås att bestämmelserna i lagens 27 §, som gäller kontrollmyndigheternas befogenhet att utföra kontroller, ändras och kompletteras så att de motsvarar kraven i grundlagen men också behovet av tillsyn. Det föreslås att motsvarande ändringar görs i 25 § om auktoriserade kontrollörer och provtagare.

Bestämmelser om animaliska foderfabrikat ingår förutom i foderlagen även i lagen om djursjukdomar och lagen om veterinär gränskontroll. Avsikten är att för klarhetens skull till vissa delar i foderlagen ta in en hänvisning om tillämpning av veterinärlagstiftningen på animaliska foderfabrikat. Hänvisningarna skulle gälla bestämmelserna om utsläppande på marknaden och införsel från ett annat medlemsland i Europeiska unionen samt import och export.

I 37 § foderlagen ingår en bestämmelse om återkallelse eller ändring av ett godkännande enligt 17 §. Avsikten är att ändra lagen enligt kraven i grundlagen så att motsvarande bestämmelse tas in i den nya 36 a §, som föreslås bli fogad till lagen när det gäller egen-

kontroll.

3. Propositionens verkningar

3.1. Verkningar för foderindustrin och gårdsbruksheterna

De arrangemang på grund av de nya EG-bestämmelserna som föranleds av den föreslagna lagen och föreskrifter som utfärdas med stöd av den leder till avsevärda tilläggs-kostnader för foderindustrin. De nya kraven på tillverkning, upplagring och transport av foderfabrikat som innehåller kombinerat kött- och benmjöl och fiskmjöl samt godkännande av verksamhetsidkare förutsätter av företagen inom foderindustrin att de omorganiserar sin verksamhet och gör investeringar i anordningar och byggnader, såsom anskaffning av nya anordningar och byggande av separata linjer och fabrikslokaler. Dessutom kommer transportkostnaderna att öka. I praktiken föranleds de största kostnaderna av att tillverkningen av foder för gårdsbruksenheterna och foder för pälsdjur och sällskapsdjur måste avskiljas till olika produktionsanläggningar samt att användningen av fiskmjöl måste avskiljas från den övriga fodertillverkningen till separata produktionslinjer. En del av företagen kommer att slopa användningen av kombinerat kött- och benmjöl eller fiskmjöl i fodertillverkningen, vilket innebär att kostnader kommer att uppstå på grund av ändrade recept och användningen av dyrare råvaror. Det sammanlagda beloppet av investeringar i anläggningar och byggnader kan grovt sett beräknas uppgå till 27-30 milj. mk. Frakterna beräknas stiga med 10 %, vilket innebär årliga tilläggs-kostnader om ca 10 milj. mk för foderindustrin.

Kostnaderna för differentiering av verksamheten drabbar i första hand foderfabrikerna, men kostnaderna kommer senare att inverka även på priset på foder. Om foderindustriföretagen genomför differentieringen av verksamheten så att antalet orter där man tillverkar foder för gårdsbruksenheterna minskar kommer råvarufrakterna till industrin och foderfrakterna till gårdsbruksenheterna att öka. Dessutom kommer kostnaderna för foderfrakter till gårdsbruksenheterna att öka på grund av differentieringen av trans-

porter av färdigt foder. I vilken mån fraktkostnaderna ökar på en enskild gårdsbruksenhet beror på gårdens placering i förhållande till foderfabriken.

3.2. Verknningar på statsekonomin

De föreslagna ändringarna har inga avgörande verknningar på statsekonomin. Godkännandet av verksamhetsidkare som använder fiskmjöl och kontrollen av att de nya kraven iaktas medför att det administrativa arbetet ökar för Kontrollcentralen för växtproduktion, men enligt beräkning torde arbetet i detta skede kunna skötas med nuvarande resurser genom en ändring av planeringen av kontrollen och priorisering av kontrollåtgärderna.

3.3. Övriga verknningar

Den föreslagna lagen har inte några betydande verknningar med tanke på förvaltningens organisation eller personal eller några miljökonsekvenser.

4. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid jord- och skogsbruksministeriet. Utlåtande om förslaget till ändring av foderlagen har begärts av justitieministeriet, finansministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, miljöministeriet, Kontrollcentralen för växtproduktion, Anstalten för veterinärmedicin och livsmedel, Livsmedelsverket, Tullstyrelsen, konkurrensverket, Livsmedelsindustriförbundet rf, Finlands Pälsdjursuppfödarens Förbund, Finlands Fjäderfäförbund rf, Finlands Konsumentförbund rf, Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK, Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund, Landsbygdscentralernas förbund rf, Köttforskningsinstitutet i Finland, Suomen Rehu Oy, Raisiokoncernen Abp och Lännen Tehtaat Abp.

Remissinstanserna har allmänt ansett att de ändringsförslag som ingår i propositionen är ändamålsenliga med tanke på verkställande

av EG:s nya bestämmelser om djursjukdomar och foder. I flera utlåtanden har man ansett det vara nödvändigt att bestämmelserna i foderlagen utsträcks så att de gäller hela verksamhetskedjan inom fodersektorn.

Av remissinstanserna har de instanser som representerar foderindustrin och jord- och skogsbruksproducenterna fäst särskild uppmärksamhet vid de kostnader som de arrangemang som föreskrivs i propositionen föranleder foderindustrin och gårdsbruksenheterna. Foderindustrin har i samband med utlåtandena och beredningen av ärendet fört fram behovet att begränsa det skadeståndsansvar som nämns i foderlagen till de olika aktörerna inom fodersektorn.

Lagförslaget har inte ändrats till dessa delar på grund av utlåtandena. De tilläggskostnader som de arrangemang som föreslås i propositionen föranleder företagen inom jordbruket och fodersektorn beror på de nya EG-bestämmelserna som Finland är skyldig att genomföra. Det stora ansvar för foderfabrikat som den som tillverkar, förpackar eller importerar foderfabrikat har enligt gällande 22 § foderlagen stämmer exakt överens med de principer som riksdagen förutsatte att skall iaktas då den våren 1997 behandlade regeringens proposition till riksdagen med förslag till ändring av 9 § lagen om handel med utsäde (RP 39/1997 rd). Vid behandling av lagändringen förutsatte riksdagen att revideringen av bestämmelserna om handel med jordbruksprodukter fortsätter utan dröjsmål i syfte att skapa så enhetliga skadeståndsstämmelser som möjligt. På grund av riksdagens uttalande togs en bestämmelse som motsvarar den skadeståndsstämmelse som ingick i riksdagens svar senare in i 22 § foderlagen och den har sedermera tagits in även i den nya lagen om handel med utsäde (728/2000) som stiftades år 2000. Syftet med bestämmelsen är att trygga rättssäkerheten för dem som köper och använder en produkt. Försäljarens ansvar för en produkt poängteras allt mera även på gemenskapsnivå.

I mån av möjlighet har man vid finslipningen av propositionen försökt beakta de enskilda utvecklingsförslag som lagts fram i utlåtandena. Särskild uppmärksamhet har fästs vid justitieministeriets synpunkter gällande de krav som grundlagen ställer på reglering-

en särskilt på normgivningsnivå och då det gränsning av dem.
gäller bestämmelsernas exakthet och av-

DETALJMOTIVERING

1. Lagförslaget

Foderlag

2 §. *Tillämpningsområde.* Gällande foderlag tillämpas på tillverkning för utsläppande på marknaden, utsläppande på marknaden, användning, import och export av foderfabrikat och på foderfabrikat som transporteras via Finland utan att förtullas. Lagen gäller i tillämpliga delar också tillverkning av foderfabrikat för eget bruk och användning av foderfabrikat på gårdsbruksenheter. EG:s nya bestämmelser om animaliskt protein föresätter att föreskrifter utfärdas om transport och upplagring av foderfabrikat samt om användning och upplagring på gårdsbruksenheter och andra animalieproduktionsenheter. På grund härav föreslås att tillämpningsområdet utvidgas så att det gäller även transport och upplagring.

3 §. *Definitioner.* I foderlagen avses med egenkontroll en på en anläggning som tillverkar foderfabrikat verksam verksamhetsidkares eget kontrollsystem, vars syfte är att säkerställa att foderfabrikat som skall släppas ut på marknaden eller användas för eget bruk på gårdsbruksenheten eller någon annan animalieproduktionsenhet uppfyller de krav som ställs på dem. Enligt definitionen gäller egenkontrollen endast tillverkaren av foderfabrikat. För att foderfabrikat skall uppfylla de krav som ställs på dem är det även viktigt hur foderfabrikaten, särskilt foder i lösvikt, transporteras och upplagras. På grund härav föreslås att definitionen av egenkontroll ändras så att egenkontrollsystemet kan gälla även verksamhetsidkare som transporterar och lagrar foderfabrikat. Det föreslås att motsvarande ändring görs även i 16 § foderlagen, i vilken föreskrivs om verksamhetsidkares skyldighet att ordna egenkontrollen av sin verksamhet.

13 §. *Temporära begränsningar.* Enligt gällande 13 § i foderlagen kan vederbörande ministerium temporärt förbjuda att ett speciellt foderämne eller en fodertillsats tillver-

kas för att släppas ut på marknaden, släpps ut på marknaden, används för tillverkning av foderfabrikat eller för utfodring av djur eller importerar, eller begränsa dessa funktioner, om det finns grundad anledning att anta att ett speciellt foderämne eller en fodertillsats som införts i den förteckning som nämns i 6 § 1 mom. eller 9 § 1 mom. foderlagen kan orsaka fara för människors eller djurs hälsa eller för miljön.

I en till gemenskapen importerad citruspulpa som används som foder upptäcktes 1998 dioxin. På grund härav ansåg man inom EG att det var nödvändigt att på gemenskapsnivå revidera bestämmelserna gällande import av foder. Enligt direktiv om ändring av EG:s direktiv om kontroll av foderfabrikat 2000/77/EG kan kommissionen avbryta importen av ett foderfabrikat eller fastställa särskilda villkor för importen, om foderfabrikatet innebär risk för människors eller djurs hälsa eller för miljön. På grund härav föreslås att 13 § i foderlagen ändras så att genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet även andra foderfabrikat än speciella foderämnen och fodertillsatser temporärt förbjuds eller begränsas, om fabriken kan orsaka fara för människors eller djurs hälsa eller för miljön. För verkställande av förbuden och begränsningarna i praktiken bör jord- och skogsbruksministeriet samtidigt kunna bestämma att förbjudna foderfabrikat dras bort från marknaden samt från gårdsbruksenheters och andra animalieproduktionsenheters lager.

14 och 15 §. *Anmälningsskyldighet.* Skyldighet att föra register. I paragraferna föreskrivs om den anmälningsskyldighet som en verksamhetsidkare som hör till tillämpningsområdet för foderlagen har då han inleder verksamheten och vid ändring av den samt om skyldigheten att över sin verksamhet föra register där uppgifter som behövs för tillsynen bevaras. Med hänvisning till detaljmotiveringen för 2 § föreslås att 14 § 1 mom. och 15 § 1 mom. kompletteras så att skyldigheten skall gälla även verksamhetsidkare som transporterar och lagrar foderfabrikat

16 §. *Ordnanande av verksamheten.* I gällande 16 § 1 mom. foderlagen föreskrivs om den skyldighet att ordna egenkontrollen av sin verksamhet som en verksamhetsidkare som tillverkar foderfabrikat vid en anläggning har. I paragrafens 2 mom. ingår en bestämmelse om bemyndigande, enligt vilken genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet kan utfärdas närmare bestämmelser om hur en verksamhetsidkare som tillverkar foderfabrikat och släpper ut sådana på marknaden skall ordna egenkontrollen av sin verksamhet. Bestämmelserna i fråga har utfärdats genom jord- och skogsbruksministeriets beslut om egenkontroll av tillverkning av foderfabrikat (jord- och skogsbruksministeriets föreskriftssamling nr 139/1998).

För tryggnad av säkerheten och kvaliteten hos foderfabrikat föreslås att paragrafen ändras så att i 1 mom. tas in en allmän bestämmelse om alla aktörer inom fodersektorn. Enligt bestämmelsen är en verksamhetsidkare skyldig att ordna verksamheten så att de krav som ställs i foderlagen och med stöd av den uppfylls.

I kommissionens beslut om animaliskt protein förutsätts att foderfabrikat som innehåller förbjudet animaliskt protein och som är avsedda för andra djur än sådana som används i livsmedelsproduktion tillverkas i andra än i sådana produktionsanläggningar där foderfabrikat för djur som används i livsmedelsproduktion tillverkas. Vidare förutsätts i beslutet att foderfabrikat som innehåller fiskmjöl, dikalciumfosfat separerat från ben och hydrolyserat protein och som är avsedda för andra djur som används för livsmedelsproduktion än idisslare skall tillverkas helt avskilt från foderfabrikat som är avsedda för idisslare. I beslutet förutsätts att bestämmelser utfärdas om tillverkning och transport av fiskmjöl, dikalciumfosfat separerat från ben och hydrolyserat protein samt om tillverkning och transport av foderfabrikat som innehåller dessa ämnen. Enligt beslutet får inte foderfabrikat som innehåller fiskmjöl, dikalciumfosfat separerat från ben eller hydrolyserat protein användas eller upplagras på gårdsbruksenheter med idisslare. Man kan dock avvika från denna bestämmelse om på gårdsbruksenheter vidtas åtgärder som förhindrar att dessa foderfabrikat ham-

nar i idisslarnas foder.

För genomförande av gemenskapens bestämmelser gällande animaliskt protein föreslås att i 16 § 1 mom. föreskrivs om verksamhetsidkares skyldighet att avskilja tillverkningen av foderfabrikat till separata produktionsanläggningar eller produktionslinjer och vidta åtgärder gällande transport, upplagring och användning av foderfabrikat enligt vad som förutsätts i Europeiska gemenskapens bestämmelser om veterinärverksamhet och verksamhet inom fodersektorn. Närmare bestämmelser om genomförande av Europeiska gemenskapens bestämmelser kan utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet som skulle basera sig på ett bemyndigande som tas in i 2 mom. Närmare bestämmelser skulle gälla tillverkning, transport, upplagring och användning av foderfabrikat. Det föreslås att bemyndigandet ges jord- och skogsbruksministeriet eftersom det huvudsakligen är fråga om krav av teknisk natur som förutsätts i gemenskapslagstiftningen.

Det föreslås att bestämmelserna om egenkontroll i gällande 16 § flyttas till paragrafens 3 och 4 mom. Samtidigt föreslås att bestämmelserna på grund av de behov av ändring som kommit fram i praktiken kompletteras så att skyldigheten till egenkontroll, som för närvarande gäller endast fodertillverkare, utsträcks så att den gäller även verksamhetsidkare som bedriver transport och upplagring av foderfabrikat. Syftet med bestämmelserna om transport och upplagring är att förhindra att foderfabrikat eventuellt skadas eller förorenas och kvaliteten försämras under transporten eller upplagringen. Avsikten är att med bestämmelserna om transportmedel och lagerlokaler främja att fodret hålls rent, och särskilt att förhindra att råvarorna blandas med varandra (korskontamination). Transporten och upplagringen av foderfabrikat kan skötas även av någon annan verksamhetsidkare än den som tillverkar foderfabrikatet. På grund härav är det viktigt att egenkontrollen gäller även dessa verksamhetsidkare.

Det föreslås att paragrafens rubrik ändras så att den bättre motsvarar innehållet i den paragraf som föreslås bli ändrad.

17 §. *Godkännande av verksamhetsidkare.* I 17 § foderlagen föreskrivs om godkännande av verksamhetsidkare som tillverkar, släpper ut på marknaden eller använder vissa foderfabrikat. Bestämmelsen baserar sig på rådets direktiv 95/69/EG om villkor och föreskrifter för godkännande och registrering av vissa anläggningar och mellanhänder inom fodersektorn. Enligt bestämmelsen skall en verksamhetsidkare ansöka om godkännande om han för utsläppande på marknaden tillverkar, släpper ut på marknaden eller för tillverkning av foderfabrikat använder fodertillsatser som vederbörande ministerium anger eller produkter som tillverkats av sådana. Godkännande krävs även för tillverkning och utsläppande på marknaden av speciella foderämnen och foderläkemedel. Dessutom krävs även godkännande för s.k. utspädning, vilket innebär att foderämnen som innehåller mer än den tillåtna maximimängden skadliga ämnen och produkter blandas i foder.

Det föreslås att paragrafens 1 mom. ändras så att till den fogas en ny 6 punkt, enligt vilken även användning av fiskmjöl, dikalciumfosfat separerat från ben och hydrolyserat protein vid tillverkning av foderfabrikat förutsätter godkännande. Förslaget baserar sig på kommissionens beslut om animaliskt protein. I 1, 4 och 5 punkten görs de tekniska ändringar som behövs.

Enligt paragrafens 2 mom. är en förutsättning för godkännande att de minimikrav beträffande lokaliteter och produktionsanordningar, personal, produktion, upplagring och dokumentation som behövs för att förebygga hälso- eller miljörisker och garantera produktkvaliteten blir uppfyllda. Med hänvisning till detaljmotiveringen för 16 § föreslås att momentet kompletteras så att kraven gäller även transport.

Enligt paragrafens 3 mom. är en förutsättning för godkännande att verksamhetsidkaren har ordnat kvalitetssäkringen av verksamheten med hjälp av ett kvalitetssäkringssystem som tillsynsmyndigheten har godkänt. Med ett kvalitetssäkringssystem som tillsynsmyndigheten har godkänt avses här egenkontroll som godkänt av tillsynsmyndigheten. På grund härav föreslås att momentet ändras så att idkande av verksamhet förutsätter egenkontroll som godkänt av tillsynsmyndighe-

ten.

Enligt paragrafens 4 mom. utfärdar ministeriet närmare bestämmelser om villkoren för godkännandet, om de uppgifter som skall lämnas i en ansökan om godkännande och om ansökningsförfarandet. Det föreslås att bestämmelsens ordalydelse ändras tekniskt så att i stället för villkoren för godkännandet används ordalydelsen förutsättningarna för godkännandet. Vidare föreslås att ministeriets bemyndigande att utfärda förordning begränsas så att de bestämmelser som ministeriet utfärdar skall basera sig på EG-lagstiftningen gällande veterinärverksamhet, foderfabrikat och idkande av verksamhet inom fodersektorn, vilket bättre motsvarar kraven i den nya grundlagen. Avsikten är att med stöd av denna bestämmelse på en detaljerad nivå införa ett nytt förfarande för godkännande av fiskmjöl och därmed jämförbara fabrikat. Till denna del innehåller bestämmelserna detaljer av teknisk natur, på grund av vilket det är ändamålsenligt att genomföra dem med hjälp av en förordning som utfärdas av jord- och skogsbruksministeriet.

18 §. *Registrering av verksamhetsidkare.* I 18 § foderlagen föreskrivs om registrering av verksamhetsidkare som tillverkar, släpper ut på marknaden och använder vissa fodertillsatser. Det föreslås att i paragrafens 1 mom., som gäller registreringskyldighet, görs en ändring av teknisk natur. Paragrafens sakinhåll ändras inte.

Enligt paragrafens 2 mom. är en förutsättning för registreringen att de minimikrav beträffande lokaliteter och produktionsanordningar, personal, produktion, upplagring och dokumentation som behövs för att förebygga hälso- eller miljörisker och garantera produktkvaliteten blir uppfyllda. Med hänvisning till detaljmotiveringen för 16 § föreslås att paragrafens 2 mom. kompletteras så att paragrafens bestämmelser gäller även transport.

Enligt gällande 18 § 3 mom. krävs för registrering att verksamhetsidkaren har ordnat kvalitetssäkringen av verksamheten med hjälp av ett kvalitetssäkringssystem som tillsynsmyndigheten har godkänt. Med ett kvalitetssäkringssystem som har godkänt av tillsynsmyndigheten avses här egenkontroll som godkänt av tillsynsmyndigheten. I praktiken

har inte en godkänd egenkontroll ställts som villkor för registreringen. Det har ansetts tillräckligt att verksamhetsidkaren uppfyller de krav som uppställs i jord- och skogsbruksministeriets beslut om de krav som skall tillämpas vid godkännande och registrering av vissa verksamhetsidkare inom foderbranschen (jord- och skogsbruksministeriets föreskriftsamling nr 124/1998). Det föreslås att momentet slopas som obehövt i samband med att paragrafen ändras.

Det föreslås att paragrafens nuvarande 4 mom., enligt vilket ministeriet utfärdar närmare bestämmelser om villkoren för registreringen, om de uppgifter som skall lämnas i en ansökan om registrering och om ansökningsförfarandet, ändras på motsvarande sätt som 17 § 4 mom. Det föreslås att bestämmelsen blir 18 § 3 mom.

27 §. *Rätt att utföra kontroller och få information.* Enligt gällande 27 § 1 mom. foderlagen har tillsynsmyndigheterna, auktoriserade kontrollörer och provtagare för tillsynen rätt att vidta i foderlagen nämnda åtgärder, få tillträde till platser där foderfabrikat och handlingar som gäller dem hanteras eller förvaras samt att utan ersättning ta nödvändiga prov. Det föreslås att momentet ändras så att det motsvarar kraven i grundlagen men också behovet av tillsyn. Det föreslås även att rubriken för paragrafen ändras samtidigt.

I paragrafens 1 mom. föreslås bestämmelser om tillsynsmyndigheternas samt auktoriserade kontrollörers och provtagares befogenheter vid utförande av kontroller. Utförandet av kontroller kan kräva bl.a. tillträde till verksamhetsidkarens lokaler, lager, transportmedel och övriga lokaliteter, i vilka den verksamhet som anges i lagen utövas, samt kontroll av dessa. Dessutom bör man vid tillsynen kunna kontrollera foderfabrikat, transportmedel och verksamhetsidkarens bokföring och register samt avgiftsfritt ta de prov som behövs för kontrollen. Det föreslås att kontrollrätten till skillnad från gällande lag begränsas på hemfridskyddade områden. Enligt förslaget får kontroller utföras eller prov tas på hemfridskyddade områden endast om det finns grundad anledning att misstänka att någon har gjort sig skyldig till straffbart förfarande enligt 41 § 1 mom. 1-4 eller 7 punkten i lagen. Begränsningen är

motiverad särskilt med tanke på auktoriserade kontrollörers och provtagares befogenheter, men man har inte heller ansett det vara motiverat att ge lagens tillsynsmyndigheter större befogenheter.

Enligt ändringen av EG:s direktiv om kontroll av foderfabrikat kan kommissionens kontrollörer och kommissionens och medlemsstaternas experter, i samarbete med behöriga nationella myndigheter, på plats utföra kontroller i medlemsstaterna för att kontrollera att medlemsstaterna har genomfört gemenskapslagstiftningen gällande foderkontroll på behörigt sätt. Sådana kontroller har kommissionen enligt 13 § lagen om veterinär gränskontroll redan tidigare kunnat göra då det gäller animaliska foderfabrikat. För utförande av dessa kontroller som baserar sig på gemenskapslagstiftningen föreslås att kommissionens och medlemsstaternas kontrollörer skall ha rätt enligt paragrafens 2 mom. delta i kontroller som avses i 1 mom. tillsammans med de tillsynsmyndigheter som nämns i foderlagen.

Det föreslås att paragrafens nuvarande 2 mom. blir 3 mom. och samtidigt görs en ändring av teknisk natur i 2 mom. Enligt förslaget skall närmare bestämmelser om kontroll- och tillsynsverksamheten, såsom utförande av kontroller, provtagning och undersökning av prov, utfärdas genom jord- och skogsbruksministeriets förordning. Bestämmelserna är detaljerade, t.ex. teknisk reglering av analysmetoderna, i allmänhet direkt enligt EG:s ifrågavarande direktiv. Momentet motsvarar till sitt sakinhåll nuvarande bestämmelser och praxis.

Det föreslås att i paragrafens 4 mom. tas in en bestämmelse om rätt för de tillsynsmyndigheter som kontroll och tillsyn enligt lagen förutsätter att få information. Rätten skulle begränsa sig till de uppgifter och handlingar som behövs för tillsynen och som verksamhetsidkaren skall ge myndigheterna på deras begäran.

30 §. *Tillsynen över foderfabrikat som släpps ut på marknaden och foderfabrikat från Europeiska unionen.* I gällande 30 § foderlagen föreskrivs om tillsynen över foderfabrikat som släpps ut på marknaden i Finland och av foderfabrikat som importerats från Europeiska unionen. Det föreslås att till

paragrafen fogas ett nytt 5 mom. med en bestämmelse om hänvisning till animaliska foderfabrikat, enligt vilken på dessa fabrikat förutom foderlagen tillämpas vad som bestäms i lagen om djursjukdomar och med stöd av den. Hänvisningen behövs för klarhetens skull.

31 §. *Import- och exportövervakning.* I gällande 31 § foderlagen föreskrivs om övervakning av foderfabrikat som importerats eller exporteras. Det föreslås att till paragrafen fogas ett nytt 6 mom. med en bestämmelse om hänvisning till animaliska foderfabrikat enligt vilken på dessa foderfabrikat förutom foderlagen tillämpas vad som bestäms i lagen om djursjukdomar och lagen om veterinärgränskontroll samt med stöd av dem. Hänvisningen behövs för klarhetens skull.

36 a §. *Återkallelse eller ändring av godkänd egenkontroll.* Det föreslås att i foderlagen tas in en ny 36 a §, som gäller återkallelse eller ändring av en godkänd egenkontroll som avses i 16 § lagen. För närvarande ingår motsvarande bestämmelse i jord- och skogsbruksministeriets beslut om egenkontroll av tillverkning av foderfabrikat. Enligt 80 § grundlagen skall genom lag utfärdas bestämmelser om grunderna för individens rättigheter och skyldigheter och på grund härav föreslås det att bestämmelsen flyttas från ministeriebeslutet till lagnivå. Till sitt innehåll

motsvarar bestämmelsen lagens 37 §, som gäller återkallelse eller ändring av godkännande enligt lagens 17 §, och 38 §, som gäller återkallelse eller ändring av registrering enligt lagens 18 §.

41 §. *Straffbestämmelse.* Det föreslås att straffbestämmelsen i paragrafen ändras så att den motsvarar de ändringar som föreslagits då det gäller lagens tillämpningsområde och bestämmelserna om ordnande av verksamheten som ingår i 16 §. Den föreslagna ändringen skall ingå i paragrafens 1 mom. 4 punkten. Enligt ändringen skall försummelse av sådan i 16 § eller med stöd av den föreskriven tillverkning, transport eller upplagring av foderfabrikat eller av krav eller begränsningar som gäller egenkontroll på grund av uppsåtlig eller grov vårdslöshet vara straffbart.

2. Ikraftträdande

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt efter det att den har antagits och blivit stadfäst.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

*Lagförslagen***1.****Lag****om ändring av foderlagen**

I enlighet med Riksdagens beslut
ändras i foderlagen av den 5 juni 1988 (396/1998) 2 § 1 mom., 3 § 14 punkten, 13, 14 § 1 mom., 15 § 1 mom., 16 - 18, 25 och 27 §, 41 § 1 mom. 4 punkten samt fogas till 30 § ett nytt 5 mom., till 31 § ett nytt 6 mom. samt till lagen en ny 36 a § som följer:

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på tillverkning för utsläppande på marknaden, transport, upplagring, utsläppande på marknaden, användning, import och export av foderfabrikat och på foderfabrikat som transporteras via Finland utan att förtullas. Denna lag gäller i tillämpliga delar också tillverkning av foderfabrikat för eget bruk samt användning och upplagring av foderfabrikat på gårdsbruksenheterna och andra animalieproduktionsenheter.

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

14) *egenkontroll* ett kontrollsystem som tillämpas av en verksamhetsidkare som är verksam på en anläggning för tillverkning av foderfabrikat och ett kontrollsystem som tillämpas av en verksamhetsidkare som transporterar och lagrar foderfabrikat, när syftet med verksamhetsidkarens kontrollsystem är att säkerställa att foderfabrikat som skall släppas ut på marknaden eller användas för eget bruk på gårdsbruksenheten eller någon annan animalieproduktionsenhet uppfyller de krav som ställs på dem.

13 §

Temporära begränsningar

Om det finns grundad anledning att anta att ett foderfabrikat kan orsaka fara för människors eller djurs hälsa eller för miljön, kan genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet temporärt förbjudas att foderfabrikatet tillverkas för att släppas ut på marknaden, släpps ut på marknaden, används för tillverkning av foderfabrikat eller för utfodring av djur eller importeras, eller begränsa dessa funktioner och bestämma att förbjudna foderfabrikat dras bort från marknaden samt från gårdsbruksenheters och andra animalieproduktionsenheters lager.

14 §

Anmälningsskyldighet

En verksamhetsidkare som för utsläppande på marknaden tillverkar, eller som släpper ut på marknaden, transporterar, lagrar eller importerar foderfabrikat skall göra skriftlig anmälan om sin verksamhet och ändringar i den till tillsynsmyndigheten. Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet utfärdas närmare bestämmelser om anmälningsskyldigheten och om anmälningsförfarandet.

15 §

Skyldighet att föra register

En verksamhetsidkare som tillverkar, släpper ut på marknaden, transporterar, lagrar eller importerar foderfabrikat skall över sin verksamhet föra register med hjälp av vilket uppgifter som behövs för tillsynen kan utredas vid behov. Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet utfärdas närmare bestämmelser om registrets innehåll och uppläggning.

16 §

Ordnanande av verksamheten

En verksamhetsidkare skall ordna sin verksamhet så, att det krav som ställs på foderfabrikat i denna lag och med stöd av den uppfylls. Verksamhetsidkaren är skyldig att avskilja tillverkningen av foderfabrikat till separata produktionsanläggningar och produktionslinjer och vidta åtgärder då det gäller transport, användning, och upplagring av foderfabrikat i enlighet med vad som förutsätts i Europeiska gemenskapens bestämmelser om veterinärverksamhet och idkande av verksamhet inom fodersektorn.

Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet kan utfärdas närmare bestämmelser om tillverkning, transport, upplagring och användning av foderfabrikat i enlighet med vad som genomförandet av bestämmelserna i 1 mom. förutsätter.

Verksamhetsidkaren skall ordna egenkontrollen av sin verksamhet. I egenkontrollsystemet skall särskilt de med tanke på den hygieniska kvaliteten kritiska punkterna i tillverkningen, hanteringen, transporten och upplagringen av ett foderfabrikat identifieras och förtecknas samt ordnas regelbunden övervakning av dessa. Verksamhetsidkarens egenkontroll kan också ordnas genom egenkontroll som tillsynsmyndigheten har godkänt.

Närmare bestämmelser om hur en verksamhetsidkare som tillverkar, transporterar och lagrar foderfabrikat och släpper ut såda-

na på marknaden skall ordna egenkontrollen av sin verksamhet, kan utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

17 §

Godkännande av verksamhetsidkare

En verksamhetsidkare skall ansöka om godkännande av verksamheten hos tillsynsmyndigheten innan verksamheten inleds, om han har för avsikt att

1) för utsläppande på marknaden tillverka, släppa ut på marknaden eller för tillverkning av foderfabrikat för utsläppande på marknaden använda fodertillsatser som anges i jord- och skogsbruksministeriets förordning eller produkter som tillverkats av sådana,

2) för utsläppande på marknaden tillverka speciella foderämnen eller släppa ut sådana på marknaden,

3) tillverka foder för utsläppande på marknaden genom att till dem blanda foderämnen som innehåller otillåtet höga halter av menliga ämnen, produkter eller organismer,

4) tillverka foderläkemedel för utsläppande på marknaden eller släppa ut sådana på marknaden,

5) för eget bruk tillverka foderfabrikat som innehåller i 1 punkten avsedda fodertillsatser eller produkter som tillverkats av sådana eller i 3 punkten avsedda foderämnen, eller

6) använda fiskmjöl, dikalciumfosfat separerat från ben eller hydrolyserat protein för tillverkning av foderfabrikat för utsläppande på marknaden.

En förutsättning för godkännande är att de minimikrav beträffande lokaliteter och produktionsanordningar, personal, produktion, transport, upplagring och dokumentation som behövs för att förebygga hälso- eller miljörisker och garantera produktkvaliteten blir uppfyllda.

För godkännande krävs dessutom att verksamhetsidkaren har ordnat kvalitetssäkringen av verksamheten med hjälp av egenkontroll som tillsynsmyndigheten har godkänt.

Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet utfärdas närmare bestämmelser om förutsättningarna för godkännandet, om de uppgifter som skall lämnas i en ansökan om godkännande och om ansök-

ningsförfarandet i enlighet med vad som förutsätts i Europeiska gemenskapens bestämmelser om veterinärverksamhet, foderfabrikat och idkande av verksamhet inom fodersektorn.

18 §

Registrering av verksamhetsidkare

En verksamhetsidkare skall ansöka om registrering hos tillsynsmyndigheten innan verksamheten inleds, om han har för avsikt att tillverka för utsläppande på marknaden, släppa ut på marknaden, använda för tillverkning av foderfabrikat för utsläppande på marknaden eller för eget bruk tillverka foderfabrikat som innehåller fodertillsatser och därav framställda produkter som anges i jord- och skogsbruksministeriets förordning.

En förutsättning för registreringen är att de minimikrav beträffande lokaliteter och produktionsanordningar, personal, produktion, transport, upplagring och dokumentation som behövs för att förebygga hälso- eller miljörisker och garantera produktkvaliteten blir uppfyllda.

Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet utfärdas närmare bestämmelser om förutsättningarna för registreringen, om de uppgifter som skall lämnas i en registreringsansökan och om ansökningsförfarandet i enlighet med vad som förutsätts i Europeiska gemenskapens bestämmelser om veterinärverksamhet, foderfabrikat och idkande av verksamhet inom fodersektorn.

25 §

Auktoriserade kontrollörer och provtagare

Vid tillsynen skall kontrollcentralen för växtproduktion anlita kontrollörer och provtagare som den skriftligen har bemyndigat för uppgiften. De auktoriserade kontrollörerna och provtagarna handlar i sitt uppdrag under tjänsteansvar. På en auktoriserad kontrollörs eller provtagares jäv tillämpas bestämmelserna i 10 § lagen om förvaltningsförfarande (598/1982).

Om en auktoriserad kontrollör eller provtagare är förhindrad att utföra sitt uppdrag kan kontrollcentralen för växtproduktion förord-

na någon annan att tillfällig sköta hans uppgifter. På en tillfälligt förordnad person tillämpas vad som bestäms om auktoriserade kontrollörer och provtagare.

En auktoriserad kontrollör eller provtagare skall vid kontrollen eller provtagningen beakta att verksamhetsidkaren skall kunna framföra sin egen synpunkt på sitt modersmål på finska, svenska eller samiska. Om verksamhetsidkaren inte behärskar det språk som anges i språklagen (148/1922) skall kontrollören eller provtagaren se till att kontrollen eller provtagningen sker så att den tolkning eller översättning som anges i 22 § lagen om förvaltningsförfarande ordnas.

27 §

Rätt att utföra kontroller och få information

Tillsynsmyndigheterna, auktoriserade kontrollörer och provtagare har för tillsynen rätt att vidta i denna lag nämnda åtgärder, få tillträde till platser där foderfabrikat och handlingar som gäller dem hanteras, används eller förvaras, kontrollera transportmedel, verksamhetsidkarens bokföring och register som avses i 15 §, samt avgiftsfritt ta nödvändiga prov av foderfabrikat. På hemfridsskyddade områden får kontroller utföras eller prov tas endast om det finns grundad anledning att misstänka att någon har gjort sig skyldig till straffbart förfarande enligt 41 § 1 mom. 1-4 eller 7 punkten i denna lag.

I Europeiska gemenskapens bestämmelser avsedda kontrollörer som utses av kommissionen samt experter som kommissionen utser från Europeiska unionens medlemsstater har rätt att i samarbete med tillsynsmyndigheten delta i kontroller enligt 1 mom.

Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet utfärdas närmare bestämmelser om provtagning, om undersökning av prov och om kontroll- och tillsynsförfarandet i övrigt.

Tillsynsmyndigheterna och auktoriserade kontrollörer samt provtagare har rätt att av verksamhetsidkaren få de uppgifter och handlingar som behövs för kontroll och tillsyn enligt denna lag.

30 §

Tillsynen över foderfabrikat som släppts ut på marknaden och foderfabrikat från Europeiska unionen

På utsläppande av animaliska foderfabrikat på marknaden och import av dem från andra medlemsstater i Europeiska unionen tillämpas dessutom vad som bestäms i lagen om djursjukdomar (55/1980) eller föreskrivs med stöd av den.

31 §

Import- och exportövervakning

På utsläppande på marknaden och på import och export av animaliska foderfabrikat tillämpas dessutom vad som bestäms i lagen om djursjukdomar och lagen om veterinär gränskontroll (1192/1996) eller med stöd av dem.

36 a §

Återkallelse eller ändring av godkänd egenkontroll

Tillsynsmyndigheten skall återkalla ett godkännande av egenkontroll enligt 16 § 2 mom., om verksamheten uppvisar sådana med tanke på godkännandet allvarliga brister eller avvikelser som inte kan avhjälpas inom rimlig tid.

41 §

Straffbestämmelse

Den som uppsåtligen eller av grov vårdslöshet

4) försummar att iaktta de föreskrifter eller bestämmelser om tillverkning, transport, upplagring eller egenkontroll av foderfabrikat som anges i 16 § eller med stöd av den,

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 2 februari 2001

Republikens President

TARJA HALONEN

Jord- och skogsbruksminister *Kalevi Hemilä*

*Bilaga
Parallelltexter*

1.

Lag

om ändring av foderlagen

I enlighet med Riksdagens beslut
ändras i foderlagen av den 5 juni 1988 (396/1998) 2 § 1 mom., 3 § 14 punkten, 13, 14 § 1 mom., 15 § 1 mom., 16 - 18, 25 och 27 §, 41 § 1 mom. 4 punkten samt
fogas till 30 § ett nytt 5 mom., till 31 § ett nytt 6 mom. samt till lagen en ny 36 a § som följer:

Gällande lydelse

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på tillverkning för utsläppande på marknaden, utsläppande på marknaden, användning, import och export av foderfabrikat och på foderfabrikat som transporteras via Finland utan att förtullas. Denna lag gäller i tillämpliga delar också tillverkning av foderfabrikat för eget bruk *och* användning av foderfabrikat på gårdsbruksenheterna.

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

14) *egenkontroll en på en anläggning som tillverkar foderfabrikat verksamhetsidkares eget kontrollsystem, vars syfte är att säkerställa att foderfabrikat som skall släppas ut på marknaden eller användas för eget bruk på gårdsbruksenheten eller någon annan animalieproduktionsenhet uppfyller de krav som ställs på dem.*

Föreslagen lydelse

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på tillverkning för utsläppande på marknaden, *transport, upplagring*, utsläppande på marknaden, användning, import och export av foderfabrikat och på foderfabrikat som transporteras via Finland utan att förtullas. Denna lag gäller i tillämpliga delar också tillverkning av foderfabrikat för eget bruk *samt* användning och upplagring av foderfabrikat på gårdsbruksenheterna *och andra animalieproduktionsenheter.*

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

14) *egenkontroll ett kontrollsystem som tillämpas av en verksamhetsidkare som är verksam på en anläggning för tillverkning av foderfabrikat och ett kontrollsystem som tillämpas av en verksamhetsidkare som transporterar och lagrar foderfabrikat, när syftet med verksamhetsidkarens kontrollsystem är att säkerställa att foderfabrikat som skall släppas ut på marknaden eller användas för eget bruk på gårdsbruksenheten eller någon annan animalieproduktionsenhet*

13 §

Temporära begränsningar

Om det finns grundad anledning att anta att ett *speciellt foderämne eller en fodertillsats som införts i den förteckning som nämns i 6 § 1 mom. eller 9 § 1 mom.* kan orsaka fara för människors eller djurs hälsa eller, när det är fråga om *fodertillsatser*, fara för miljön, kan vederbörande ministerium temporärt förbjuda att *det speciella foderämnets eller fodertillsatsens* tillverkas för att släppas ut på marknaden, släpps ut på marknaden, används för tillverkning av foderfabrikat eller för utfodring av djur eller importeras, eller begränsa dessa funktioner.

14 §

Anmälningsskyldighet

En verksamhetsidkare som för utsläppande på marknaden tillverkar eller som släp-

per ut på marknaden eller importerar foderfabrikat skall göra en skriftlig anmälan om sin verksamhet och ändringar i den till tillsynsmyndigheten. *Vederbörande ministerium utfärdar* närmare bestämmelser om innehållet i anmälningsskyldigheten och om anmälningsförfarandet.

15 §

Skyldighet att föra register

En verksamhetsidkare som tillverkar, släpper ut på marknaden eller importerar foderfabrikat skall över sin verksamhet föra register med hjälp av vilket uppgifter som behövs för tillsynen kan utredas vid behov. *Vederbörande ministerium utfärdar* närma

uppfyller de krav som ställs på dem.

13 §

Temporära begränsningar

Om det finns grundad anledning att anta att ett *foderfabrikat*

kan orsaka fara för människors eller djurs hälsa eller för miljön, kan genom *förordning av jord- och skogsbruksministeriet* temporärt förbjudas att *foderfabrikatet* tillverkas för att släppas ut på marknaden, släpps ut på marknaden, används för tillverkning av foderfabrikat eller för utfodring av djur eller importeras, eller begränsa dessa funktioner och bestämma att *förbjudna foderfabrikat dras bort från marknaden samt från gårdsbruksenheters och andra animalieproduktionsenheters lager.*

14 §

Anmälningsskyldighet

En verksamhetsidkare som för utsläppande på marknaden tillverkar, eller som släpper ut på marknaden, *transporterar, lagrar* eller importerar foderfabrikat skall göra skriftlig anmälan om sin verksamhet och ändringar i den till tillsynsmyndigheten. *Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet utfärdas* närmare bestämmelser om anmälningsskyldigheten och om anmälningsförfarandet.

15 §

Skyldighet att föra register

En verksamhetsidkare som tillverkar, släpper ut på marknaden, *transporterar, lagrar* eller importerar foderfabrikat skall över sin verksamhet föra register med hjälp av vilket uppgifter som behövs för tillsynen kan utredas vid behov. *Genom förordning*

Gällande lydelse

re bestämmelser om registrets innehåll och uppläggning.

16 §

*Verksamhetsidkarens kvalitetskontroll-
skyldighet*

En verksamhetsidkare skall ordna egenkontrollen av sin verksamhet. I egenkontrollsystemet skall särskilt de med tanke på den hygieniska kvaliteten kritiska punkterna i tillverkningen och hanteringen av ett foderfabrikat identifieras och förtecknas samt ordnas regelbunden övervakning av dessa. Verksamhetsidkarens egenkontroll kan också ordnas genom egenkontroll som tillsynsmyndigheten har godkänt.

Vederbörande ministerium kan utfärda närmare bestämmelser om hur en verksamhetsidkare som tillverkar foderfabrikat och släpper ut sådana på marknaden skall ordna egenkontrollen av sin verksamhet.

Föreslagen lydelse

av jord- och skogsbruksministeriet utfärdas närmare bestämmelser om registrets innehåll och uppläggning.

16 §

Ordnande av verksamheten

En verksamhetsidkare skall ordna sin verksamhet så, att det krav som ställs på foderfabrikat i denna lag och med stöd av den uppfylls. Verksamhetsidkaren är skyldig att avskilja tillverkningen av foderfabrikat till separata produktionsanläggningar och produktionslinjer och vidta åtgärder då det gäller transport, användning, och upplagring av foderfabrikat i enlighet med vad som förutsätts i Europeiska gemenskapens bestämmelser om veterinärverksamhet och idkande av verksamhet inom fodersektorn.

Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet kan utfärdas närmare bestämmelser om tillverkning, transport, upplagring och användning av foderfabrikat i enlighet med vad som genomförandet av bestämmelserna i 1 mom. förutsätter.

Verksamhetsidkaren skall ordna egenkontrollen av sin verksamhet. I egenkontrollsystemet skall särskilt de med tanke på den hygieniska kvaliteten kritiska punkterna i tillverkningen, hanteringen, transporten och upplagringen av ett foderfabrikat identifieras och förtecknas samt ordnas regelbunden övervakning av dessa. Verksamhetsidkarens egenkontroll kan också ordnas genom egenkontroll som tillsynsmyndigheten har godkänt.

Närmare bestämmelser om hur en verksamhetsidkare som tillverkar, transporterar och lagrar foderfabrikat och släpper ut sådana på marknaden skall ordna egenkontrollen av sin verksamhet, kan utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

17 §

Godkännande av verksamhetsidkare

En verksamhetsidkare skall ansöka om godkännande av verksamheten hos tillsynsmyndigheten innan verksamheten inleds, om han har för avsikt att

1) för utsläppande på marknaden tillverka, släppa ut på marknaden eller för tillverkning av foderfabrikat för utsläppande på marknaden använda fodertillsatser som *vederbörande ministerium* särskilt anger eller produkter som tillverkats av sådana,

2) för utsläppande på marknaden tillverka speciella foderämnen eller släppa ut sådana på marknaden,

3) tillverka foder för utsläppande på marknaden genom att till dem blanda foderämnen som innehåller otillåtet höga halter av menliga ämnen, produkter eller organismer,

4) tillverka foderläkemedel för utsläppande på marknaden eller släppa ut sådana på marknaden, *eller*

5) för eget bruk tillverka foderfabrikat som innehåller i 1 punkten avsedda fodertillsatser eller produkter som tillverkats av sådana eller i 3 punkten avsedda foderämnen.

En förutsättning för godkännandet är att de minimikrav beträffande lokaliteter och produktionsanordningar, personal, produktion, upplagring och dokumentation som behövs för att förebygga hälso- eller miljörisker och garantera produktkvaliteten blir uppfyllda.

För godkännande krävs dessutom att verksamhetsidkaren har ordnat kvalitetssäkringen av verksamheten med hjälp av *ett kvalitetssäkringssystem* som tillsynsmyndigheten har godkänt.

Ministeriet utfärdar närmare bestämmelser om *villkoren* för godkännandet, om de uppgifter som skall

17 §

Godkännande av verksamhetsidkare

En verksamhetsidkare skall ansöka om godkännande av verksamheten hos tillsynsmyndigheten innan verksamheten inleds, om han har för avsikt att

1) för utsläppande på marknaden tillverka, släppa ut på marknaden eller för tillverkning av foderfabrikat för utsläppande på marknaden använda fodertillsatser som *anges i jord- och skogsbruksministeriets förordning* eller produkter som tillverkats av sådana,

2) för utsläppande på marknaden tillverka speciella foderämnen eller släppa ut sådana på marknaden,

3) tillverka foder för utsläppande på marknaden genom att till dem blanda foderämnen som innehåller otillåtet höga halter av menliga ämnen, produkter eller organismer,

4) tillverka foderläkemedel för utsläppande på marknaden eller släppa ut sådana på marknaden,

5) för eget bruk tillverka foderfabrikat som innehåller i 1 punkten avsedda fodertillsatser eller produkter som tillverkats av sådana eller i 3 punkten avsedda foderämnen, *eller*

6) *använda fiskmjöl, dikalciumfosfat separerat från ben eller hydrolyserat protein för tillverkning av foderfabrikat för utsläppande på marknaden.*

En förutsättning för godkännande är att de minimikrav beträffande lokaliteter och produktionsanordningar, personal, produktion, *transport*, upplagring och dokumentation som behövs för att förebygga hälso- eller miljörisker och garantera produktkvaliteten blir uppfyllda.

För godkännande krävs dessutom att verksamhetsidkaren har ordnat kvalitetssäkringen av verksamheten med hjälp av egenkontroll som tillsynsmyndigheten har godkänt.

Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet utfärdas närmare bestämmelser om *förutsättningarna* för godkän-

Gällande lydelse

lämnas i en ansökan om godkännande och om ansökningsförfarandet.

18 §

Registrering av verksamhetsidkare

En verksamhetsidkare skall ansöka om registrering hos tillsynsmyndigheten innan verksamheten inleds, om han har för avsikt att tillverka för utsläppande på marknaden, släppa ut på marknaden, använda för tillverkning av foderfabrikat för utsläppande på marknaden eller för eget bruk tillverka foderfabrikat som innehåller av *vederbörande ministerium särskilt angivna fodertillsatser och därav framställda produkter vilkas tillverkare, förmedlare och användare skall registreras enligt ministeriets bestämmelser.*

En förutsättning för registreringen är att de minimikrav beträffande lokaliteter och produktionsanordningar, personal, produktion, upplagring och dokumentation som behövs för att förebygga hälso- eller miljörisker och garantera produktkvaliteten blir uppfyllda.

För införande i registret krävs dessutom att verksamhetsidkaren har ordnat kvalitetssäkringen av verksamheten med hjälp av ett kvalitetssäkringssystem som tillsynsmyndigheten har godkänt.

Ministeriet utfärdar närmare bestämmelser om villkoren för registreringen, om de uppgifter som skall lämnas i en ansökan om registrering och om ansökningsförfarandet.

25 §

Auktoriserade kontrollörer och provtagare

Vid tillsynen skall kontrollcentralen för växtproduktion anlita kontrollörer och prov-

Föreslagen lydelse

andet, om de uppgifter som skall lämnas i en ansökan om godkännande och om ansökningsförfarandet i enlighet med vad som förutsätts i Europeiska gemenskapens bestämmelser om veterinärverksamhet, foderfabrikat och idkande av verksamhet inom fodersektorn.

18 §

Registrering av verksamhetsidkare

En verksamhetsidkare skall ansöka om registrering hos tillsynsmyndigheten innan verksamheten inleds, om han har för avsikt att tillverka för utsläppande på marknaden, släppa ut på marknaden, använda för tillverkning av foderfabrikat för utsläppande på marknaden eller för eget bruk tillverka foderfabrikat som innehåller *fodertillsatser och därav framställda produkter som anges i jord- och skogsbruksministeriets förordning.*

En förutsättning för registreringen är att de minimikrav beträffande lokaliteter och produktionsanordningar, personal, produktion, *transport*, upplagring och dokumentation som behövs för att förebygga hälso- eller miljörisker och garantera produktkvaliteten blir uppfyllda.

Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet utfärdas närmare bestämmelser om förutsättningarna för registreringen, om de uppgifter som skall lämnas i en registreringsansökan och om ansökningsförfarandet i enlighet med vad som förutsätts i Europeiska gemenskapens bestämmelser om veterinärverksamhet, foderfabrikat och idkande av verksamhet inom fodersektorn.

25 §

Auktoriserade kontrollörer och provtagare

Vid tillsynen skall kontrollcentralen för växtproduktion anlita kontrollörer och prov-

tagare som den skriftligen har bemyndigat för uppgiften. De auktoriserade kontrollörerna och provtagarna handlar i sitt uppdrag under *tjänstemannaansvar*.

Om en auktoriserad kontrollör eller provtagare är förhindrad att utföra sitt uppdrag kan kontrollcentralen för växtproduktion förordna *en ojävig person* att tillfälligt sköta hans uppgifter.

27 §

Kontroller

Tillsynsmyndigheterna, auktoriserade kontrollörer och provtagare har för tillsynen rätt att vidta i denna lag nämnda åtgärder, få tillträde till platser där foderfabrikat och handlingar som gäller dem hanteras eller förvaras *samt att utan ersättning* ta nödvändiga prov.

tagare som den skriftligen har bemyndigat för uppgiften. De auktoriserade kontrollörerna och provtagarna handlar i sitt uppdrag under *tjänsteansvar*. *På en auktoriserad kontrollörs eller provtagares jäv tillämpas bestämmelserna i 10 § lagen om förvaltningsförfarande (598/1982).*

Om en auktoriserad kontrollör eller provtagare är förhindrad att utföra sitt uppdrag kan kontrollcentralen för växtproduktion förordna *någon annan* att tillfällig sköta hans uppgifter. *På en tillfälligt förordnad person tillämpas vad som bestäms om auktoriserade kontrollörer och provtagare.*

En auktoriserad kontrollör eller provtagare skall vid kontrollen eller provtagningen beakta att verksamhetsidkaren skall kunna framföra sin egen synpunkt på sitt modersmål på finska, svenska eller samiska. Om verksamhetsidkaren inte behärskar det språk som anges i språklagen (148/1922) skall kontrollören eller provtagaren se till att kontrollen eller provtagningen sker så att den tolkning eller översättning som anges i 22 § lagen om förvaltningsförfarande ordnas.

27 §

Rätt att utföra kontroller och få information

Tillsynsmyndigheterna, auktoriserade kontrollörer och provtagare har för tillsynen rätt att vidta i denna lag nämnda åtgärder, få tillträde till platser där foderfabrikat och handlingar som gäller dem hanteras, *används* eller förvaras, *kontrollera transportmedel, verksamhetsidkarens bokföring och register som avses i 15 §, samt avgiftsfritt* ta nödvändiga prov av foderfabrikat. *På hemfridskyddade områden får kontroller utföras eller prov tas endast om det finns grundad anledning att misstänka att någon har gjort sig skyldig till straffbart förfarande enligt 41 § 1 mom. 1-4 eller 7 punkten i denna lag.*

I Europeiska gemenskapens bestämmelser avsedda kontrollörer som utses av kommissionen samt experter som kommissionen utser från Europeiska unionens medlemssta-

Gällande lydelse

Vederbörande ministerium utfärdar närmare bestämmelser om den kontrollverksamhet som avses i 1 mom.

30 §

Tillsynen över foderfabrikat som släppts ut på marknaden och foderfabrikat från Europeiska unionen

31 §

Import- och exportövervakning

Föreslagen lydelse

ter har rätt att i samarbete med tillsynsmyndigheten delta i kontroller enligt 1 mom.

Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet utfärdas närmare bestämmelser om provtagning, om undersökning av prov och om kontroll- och tillsynsförfarandet i övrigt.

Tillsynsmyndigheterna och auktoriserade kontrollörer samt provtagare har rätt att av verksamhetsidkaren få de uppgifter och handlingar som behövs för kontroll och tillsyn enligt denna lag.

30 §

Tillsynen över foderfabrikat som släppts ut på marknaden och foderfabrikat från Europeiska unionen

På utsläppande av animaliska foderfabrikat på marknaden och import av dem från andra medlemsstater i Europeiska unionen tillämpas dessutom vad som bestäms i lagen om djursjukdomar (55/1980) eller föreskrivs med stöd av den.

31 §

Import- och exportövervakning

På utsläppande på marknaden och på import och export av animaliska foderfabrikat tillämpas dessutom vad som bestäms i lagen om djursjukdomar och lagen om veterinärgränskontroll (1192/1996) eller med stöd av dem.

36 a §

Återkallelse eller ändring av godkänd egenkontroll

Tillsynsmyndigheten skall återkalla ett godkännande av egenkontroll enligt 16 § 2 mom., om verksamheten uppvisar sådana med tanke på godkännandet allvarliga bris-

24

Gällande lydelse

RP 4/2001 rd

Föreslagen lydelse

ter eller avvikelser som inte kan avhjälpas inom rimlig tid.

41 §

Straffbestämmelse

41 §

Straffbestämmelse

4) försummar kvalitetskontrollskyldighe-
ten enligt 16 § eller försummar att iaktta de
bestämmelser om egenkontroll som har ut-
färdats med stöd av den eller tillverkar eller
förvarar foderfabrikat i strid med de krav
som med stöd av nämnda bestämmelse har
fastställts för produktions- och förvarings-
lokalerna, tillverkningsmetoderna eller an-
ordningarna,

4) försummar
att iaktta de föreskrifter eller bestämmelser
om tillverkning, transport, upplagring eller
egenkontroll av foderfabrikat som anges i
16 § eller med stöd av den,

Denna lag träder i kraft den 20 .